

2020/2223(INI)

24.2.2021

STANOVISKO

Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

pre Výbor pre hospodárske a menové veci

k politike hospodárskej súťaže – výročná správa za rok 2020
(2020/2223(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Andrus Ansip

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa vyzýva Výbor pre hospodárske a menové veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

Jednotný trh

1. pripomína, že politika hospodárskej súťaže má zásadný význam pre posilnenie jednotného trhu tým, že podporuje hospodársku súťaž a všetkým účastníkom trhu vrátane mikropodnikov a malých a stredných podnikov (MSP) poskytuje spravodlivé a rovnaké podmienky, umožňuje rast inovačných podnikov, zabezpečuje konkurencieschopnosť spoločností EÚ na celosvetovej úrovni a zaručuje vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, nižšie ceny, lepšiu kvalitu a väčší výber;
2. pripomína, že 73 % HDP Európskej únie vytvárajú služby a že jednotný trh so službami je menej rozvinutý ako jednotný trh s tovarom; domnieva sa, že mechanizmy práva hospodárskej súťaže a regulácia *ex ante* môžu pomôcť posilniť jednotný trh s digitálnymi službami;

Ochrana spotrebiteľa

3. zdôrazňuje najmä, že politika hospodárskej súťaže a politika v oblasti ochrany spotrebiteľa sa navzájom dopĺňajú, keďže obe sú zamerané na ochranu spotrebiteľov, zabezpečenie integrity jednotného trhu a pomáhajú vytvárať rovnaké podmienky pre podniky;
4. pripomína, že blahobyt spotrebiteľov a predchádzanie ich poškodzovaniu – online aj offline – musia byť naďalej základnými aspektmi politiky hospodárskej súťaže, postupov presadzovania predpisov a akýchkoľvek budúcich odvetvových právnych predpisov, aby sa dosiahla stále sa zvyšujúca úroveň ochrany spotrebiteľa a blahobytu spotrebiteľov;
5. zdôrazňuje, že v novom programe pre spotrebiteľov, ktorý predložila Komisia ako jeden zo svojich cieľov, sa predpokladá pokračovanie boja proti podvodom na spotrebiteľoch, nekalým marketingovým praktikám a podvodom;
6. pripomína, že v Charte základných práv Európskej únie sa uvádza, že politiky Únie musia zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa;
7. zdôrazňuje, že pravidlá hospodárskej súťaže, blahobyt spotrebiteľov a otázky udržateľnosti sú úzko prepojené a že negatívne externality spojené s určitými druhmi výroby sa nesmú ignorovať; vyzýva preto Komisiu, aby posúdila, ako môže politika hospodárskej súťaže ďalej prispieť k cieľom udržateľného rozvoja, Parížskej dohode o zmene klímy a Európskej zelenej dohode;

Digitálna transformácia

8. berie na vedomie zmeny, ktorým čelia podniky aj spotrebiteľia v dôsledku digitálnej transformácie, a víta zameranie Komisie na modernizáciu svojej politiky hospodárskej súťaže s cieľom zodpovedajúcim spôsobom riešiť závažné problémy a zlyhania trhu v

digitálnom sektore;

9. berie na vedomie, že Komisia sa rozhodla nepredložiť návrh nového nástroja v oblasti hospodárskej súťaže, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že súčasné pravidlá kontroly fúzií nie sú vhodné na riešenie tzv. zhubných nadobudnutí dominantnými subjektmi na digitálnych trhoch;
10. zdôrazňuje, že politika hospodárskej súťaže zohráva významnú úlohu aj v modernej priemyselnej politike Únie s cieľom zvýšiť inovatívnosť európskych podnikov, a tým aj ich konkurencieschopnosť na jednotnom trhu, ako aj na medzinárodnej úrovni;

Regulácia „strážcov“ (tzv. gatekeepers) ex ante

11. pripomína, že zabezpečenie efektívnej regulácie digitálnych trhov je hlavnou zodpovednosťou Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa; v tejto súvislosti zdôrazňuje prijatie nariadenia P2B [nariadenie (EÚ) 2019/1150¹] a poznamenáva, že cieľom regulačného zásahu *ex ante* je vyriešiť nedostatky v presadzovaní práva hospodárskej súťaže *ex post*;
12. poukazuje na význam hlavných online prevádzkovateľov, ktorí pôsobia ako strážcovia digitálnej ekonomiky, vrátane prístupu na trhy elektronického obchodu, a na riziká a príležitosti z hľadiska výberu pre spotrebiteľov a prístupu spoločností na trhy;
13. konštatuje, že z 10 000 internetových platforiem, ktoré sa zúčastňujú na digitálnom trhu EÚ, sedem najväčších vytvára až 69 % celkových príjmov tohto odvetvia;
14. zdôrazňuje, že existujúce pravidlá hospodárskej súťaže primerane nezodpovedajú potrebám fungujúceho jednotného trhu, a preto víta zámer Komisie napraviť nezrovnalosti na digitálnom trhu, a to okrem iného prijatím jej návrhu aktu o digitálnych trhoch; zdôrazňuje dôležitú úlohu regulácie *ex ante* pri dopĺňaní a posilňovaní presadzovania práva hospodárskej súťaže *ex post*;
15. konštatuje, že regulačné povinnosti musia byť primerané a v žiadnom prípade nesmú byť zamerané na vytváranie neodôvodnených administratívnych prekážok, ktoré bránia ďalšiemu posilňovaniu jednotného trhu a spravodlivej hospodárskej súťaži;
16. konštatuje, že navrhovanými pravidlami a lepším dohľadom by sa malo zabezpečiť, aby trhy, ktoré sa vyznačujú veľkými platformami pôsobiacimi ako digitálni strážcovia, zostali spravodlivé a konkurencieschopné pre inovátorov, podniky a nové subjekty na trhu;
17. konštatuje, že úspešné stratégie rastu nemusia automaticky aktivovať nápravné opatrenia, pretože môžu vytvárať hospodársky rast a výhody pre spotrebiteľov;
18. domnieva sa, že spravodliví účastníci trhu vrátane MSP by mali prospech z prísneho uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby ďalej preskúmala zneužívanie dominantného postavenia niektorých online platforiem s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a podporiť pracovné miesta,

¹ Ú. v. EÚ L 186, 11.7.2019, s. 57.

inovácie a udržateľný rast;

Prístup k údajom

19. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila a podporila spravodlivý a bezpečný prístup k údajom pre všetkých účastníkov trhu, a to tak v rámci aktu o digitálnych trhoch, ako aj v rámci svojich postupov presadzovania práva hospodárskej súťaže, s prihliadnutím na otázky dôvernosti a ochrany obchodného tajomstva, ako aj na príslušné právne predpisy EÚ v oblasti ochrany údajov; konštatuje, že by to malo umožniť spotrebiteľom kontrolovať svoje údaje a poskytnúť im ďalšie práva, pokiaľ ide o prenosnosť a interoperabilitu údajov, ako je stanovené v práve Únie, s cieľom zabezpečiť, aby jednotný trh s údajmi bol založený na základných hodnotách Európskej únie, ako aj na spravodlivej hospodárskej súťaži; okrem toho žiada Komisiu, aby pri posudzovaní trhovej sily zohľadnila účinky prístupu k osobným a finančným údajom, keďže údaje sú zdrojom značnej hospodárskej sily a pákového efektu;

Nariadenie o skupinových výnimkách pre vertikálne dohody

20. konštatuje, že nariadenie o skupinových výnimkách pre vertikálne dohody nie je dostatočne prispôbené najnovšiemu vývoju na trhu, najmä nárastu online predaja a online platforiem; víta posúdenie vplyvu, ktoré nedávno začala Komisia, a vyzýva na ďalšie kroky na riešenie tejto otázky; zdôrazňuje, že dohody o selektívnej distribúcii a zmluvné doložky by nemali viesť k roztriešteniu jednotného trhu vytváraním prekážok pre cezhraničný obchod a distribúciu; domnieva sa, že segmentácia vnútroštátnych trhov bráni plnej a spravodlivej hospodárskej súťaži v Únii;
21. v tejto súvislosti zdôrazňuje existenciu protisúťažného účinku pretrvávajúcich územných obmedzení dodávok, ktoré sa môžu prejaviť rôznymi spôsobmi, ako je odmietnutie dodávky alebo hrozba ukončenia dodávok určitému distribútorovi, obmedzenie množstiev dostupných na predaj, nevysvetliteľné rozdiely v sortimente výrobkov a cenách medzi členskými štátmi alebo obmedzenie jazykových možností na obale výrobkov; zdôrazňuje, že územné obmedzenia dodávok brzdia rozvoj jednotného trhu a jeho potenciálne prínosy pre spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala protisúťažným účinkom územného obmedzenia dodávok s cieľom dosiahnuť plne fungujúci jednotný trh;

Nariadenie o geografickom blokovani

22. berie na vedomie prvé krátkodobé preskúmanie nariadenia o geografickom blokovani, ktoré vykonala Komisia, a vyzýva Komisiu, aby naďalej aktívne monitorovala a odstraňovala – s prístupom orientovaným na spotrebiteľov, ktorý im umožňuje bezproblémovo nakupovať v celej EÚ – neodôvodnené geografické blokovanie a iné pretrvávajúce obmedzenia cezhraničného online predaja, ako sa uvádza v preskúmaní; nabáda Komisiu, aby zvažila navrhnutie vhodných nadväzujúcich opatrení;

Presadzovanie práva a dohľad

23. zdôrazňuje význam jasného, predvídateľného, nadčasového a komplexného rámca EÚ na zabezpečenie účinného presadzovania práva hospodárskej súťaže a dohľadu nad ním na úrovni EÚ, najmä v kontexte rýchlo sa meniacich trhov; zdôrazňuje, že dodržiavanie ustanovení sa musí posilniť účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami a že

právo EÚ by sa malo presadzovať vo všetkých členských štátoch rovnako; preto naliehavo vyzýva Komisiu, aby ďalej posilnila úlohu sietí európskych spotrebiteľských centier (ECC-Net) a vypracovala štúdiu o tom, či je potrebný orgán EÚ na ochranu spotrebiteľa;

24. žiada Komisiu, aby vypracovala jasné usmernenia a najlepšie postupy v oblasti presadzovania práva s cieľom zabrániť právnej neistote a svojvoľným rozhodnutiam a predísť nedostatkom v členských štátoch, pokiaľ ide o vykonávanie dohľadu nad existujúcimi a pripravovanými právnymi predpismi;
25. konštatuje, že niektoré digitálne platformy napriek tomu, že im boli uložené sankcie, opakovane porušovali pravidlá hospodárskej súťaže; vyzýva preto Komisiu, aby preskúmala, či v súčasnosti ukladané sankcie plnia svoj účel;

Štátna pomoc

26. konštatuje, že Komisia reagovala na krízu COVID-19 prijatím dočasného rámca pre štátnu pomoc s opatreniami na podporu ekonomiky, a zdôrazňuje, že tieto opatrenia by mali zostať dočasné;
27. vyzýva Komisiu, aby včas vykonala podrobné hodnotenie vplyvu tohto rámca na jednotný trh a aby predložila strednodobé a dlhodobé opatrenia s cieľom preklenúť medzeru a podporiť európske spoločnosti s osobitným zameraním na MSP;
28. v tejto súvislosti pripomína, že štátna pomoc zaručená za mimoriadnych okolností pandémie spoločnostiam leteckej dopravy pomáha chrániť zamestnancov, ale poukazuje na to, že sa to musí diať bez toho, aby tým boli poškodené práva spotrebiteľov na jednotnom trhu;
29. pripomína, že ak dôjde k zlyhaniu trhu, pravidlá štátnej pomoci EÚ podporujú cieľ politiky hospodárskej súťaže, ktorým je zvýšiť inovatívnosť a konkurencieschopnosť európskych podnikov na medzinárodnej úrovni;
30. poznamenáva, že štátna pomoc vo forme finančných injekcií do vybraných podnikov môže narušiť rovnaké podmienky na vnútornom trhu a poškodiť blahobyt spotrebiteľov, pokiaľ nebude prísne v súlade s pravidlami EÚ pre štátnu pomoc; pripomína, že tieto ciele možno dosiahnuť aj inými prostriedkami;

Globálny rozmer

31. poukazuje na to, že v globálnej ekonomike vychádzajú prípadné narušenia hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu od spoločností so sídlom mimo EÚ, najmä od spoločností, ktoré využívajú štátnu pomoc alebo iné dotácie; vyzýva Komisiu, aby prijala vhodné opatrenia a posilnila celosvetovú spoluprácu v oblasti hospodárskej súťaže s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky s tretími krajinami, najmä pokiaľ ide o štátnu pomoc, a aby zabezpečila spravodlivý prístup na trh v každom dotknutom odvetví, napríklad v leteckom odvetví;
32. so znepokojením berie na vedomie rastúci záujem vonkajších subjektov o posilnenie a upevnenie ich vplyvu v európskych spoločnostiach v súvislosti s krízou spôsobenou pandemiou; vyzýva Komisiu, aby tieto trendy, a najmä priame zahraničné investície

pozorne monitorovala s cieľom zabezpečiť a zachovať integritu jednotného trhu;

33. berie na vedomie Bielu knihu o vytvorení rovnakých podmienok v oblasti zahraničných subvencií, ktorú vypracovala Komisia; vyjadruje znepokojenie nad tým, že otvorenosť obchodu EÚ založená na rovnakých podmienkach je čoraz viac spochybňovaná na celosvetovej úrovni; podporuje zámer Komisie vyhnúť sa odvetným opatreniam na celosvetovej úrovni;

Transparentnosť

34. zdôrazňuje potrebu zaručiť spravodlivú hospodársku súťaž v odvetviach, ktoré sú nevyhnutné pre každodenný život občanov, ako je potravinárske a zdravotnícke odvetvie, v prospech spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby dôkladne posúdila rozsah a účinok svojich plánov na objasnenie pravidiel hospodárskej súťaže v rámci stratégie „z farmy na stôl“ na hospodárske fungovanie poľnohospodárskeho a potravinového dodávateľského reťazca, s osobitným zohľadnením účinkov na malých dodávateľov a poľnohospodárov, aby boli príslušné subjekty udržateľnejšie a konkurencieschopnejšie, a mohli tak v plnej miere využívať výhody jednotného trhu;
35. vyzýva Komisiu, aby Európskemu parlamentu podala správu o účinnosti uplatňovania štrukturálnych nápravných opatrení v antitrustových prípadoch týkajúcich sa práva hospodárskej súťaže EÚ a o súvisiacich výzvach;
36. vyzýva Komisiu, aby v plnej miere zvažila odporúčania Európskeho dvora audítorov vrátane zlepšenia podávania správ o výsledkoch svojich rozhodnutí o presadzovaní práva s cieľom zvýšiť transparentnosť a zodpovednosť voči Európskemu parlamentu a občanom;
37. žiada Komisiu, aby do výročnej správy Komisie o politike hospodárskej súťaže zahrnula zhrnutia antitrustových prípadov, ktoré boli otvorené a uzavreté v členských štátoch, a súvisiace štatistiky, prípadne vrátane určených najlepších postupov a celkovej sumy uložených a zaplatených pokút za kartely;

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	22.2.2021
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: 41 -: 0 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marco Zullo
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Marco Campomenosi, Maria da Graça Carvalho, Krzysztof Hetman, Sven Mikser, Tsvetelina Penkova, Barbara Thaler, Edina Tóth

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

41	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
NI	Miroslav Radačovský, Marco Zullo
PPE	Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Barbara Thaler, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Sven Mikser, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

4	0
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
LA GAUCHE	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania